

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

3682/3632

Series : SS-M/2018

Total No. of Printed Pages : 7

MARKING INSTRUCTIONS AND MODEL ANSWERS

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਅਧਿਅਨ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸਤਕਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਨਾ ਕਰੇ।

General Instructions :

- (i) *Examiners are advised to go through the general as well as specific instructions before taking up evaluation of the answer-books.*
- (ii) *Instructions given in the marking scheme are to be followed strictly so that there may be uniformity in evaluation.*
- (iii) *Mistakes in the answers are to be underlined or encircled.*
- (iv) *Examiners need not hesitate in awarding full marks to the examinee if the answer/s is/are absolutely correct.*

3682/3632

P. T. O.

- (v) *Examiners are requested to ensure that every answer is seriously and honestly gone through before it is awarded mark/s. It will ensure the authenticity as their evaluation and also enhance the reputation of the Institution.*
  - (vi) *A question having parts is to be evaluated and awarded partwise.*
  - (vii) *If an examinee writes an acceptable answer which is not given in the marking scheme, he or she may be awarded marks only after consultation with the head-examiner.*
  - (viii) *If an examinee attempts an extra question, that answer deserving higher award should be retained and the other scored out.*
  - (ix) *Word limit wherever prescribed, if violated upto 10%, on both sides, may be ignored. If the violation exceeds 10%, 1 mark may be deducted.*
  - (x) *Head-examiners will approve the standard of marking of the examiners under them only after ensuring the non-violation of the instructions given in the marking scheme.*
  - (xi) *Head-examiners and examiners are once again requested and advised to ensure the authenticity of their evaluation by going through the answers seriously, sincerely and honestly. The advice, if not heeded to, will bring a bad name to them and the Institution.*
-

महत्त्वपूर्ण निर्देश :

- (i) अंक-योजना का उद्देश्य मूल्यांकन को अधिकाधिक वस्तुनिष्ठ बनाना है। अंक-योजना में दिए गए उत्तर-बिन्दु अंतिम नहीं हैं। ये सुझावात्मक एवं सांकेतिक हैं। यदि परीक्षार्थी ने इनसे भिन्न, किन्तु उपयुक्त उत्तर दिए हैं तो उसे उपयुक्त अंक दिए जाएँ।
- (ii) शुद्ध, सार्थक एवं सटीक उत्तरों को यथायोग्य अधिमान दिए जाएँ।
- (iii) परीक्षार्थी द्वारा अपेक्षा के अनुरूप सही उत्तर लिखने पर उसे पूर्णांक दिए जाएँ।
- (iv) वर्तनीगत अशुद्धियों एवं विषयांतर की स्थिति में अधिक अंक देकर प्रोत्साहित न करें।
- (v) भाषा-क्षमता एवं अभिव्यक्ति-कौशल पर ध्यान दिया जाए।
- (vi) मुख्य-परीक्षकों/उप-परीक्षकों को उत्तर पुस्तिकाओं का मूल्यांकन करने के लिए केवल Marking Instructions/Guide Lines दी जा रही है, यदि मूल्यांकन निर्देश में किसी प्रकार की त्रुटि हो, प्रश्न का उत्तर स्पष्ट न हो, मूल्यांकन निर्देश में दिए गए उत्तर से अलग कोई और भी उत्तर सही हो तो परीक्षक, मुख्य-परीक्षक से विचार विमर्श करके उस प्रश्न का मूल्यांकन अपने विवेक के अनुसार करें।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ **ਤਿੱਠ** ਅੰਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ **ਚਾਰ** ਅੰਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹਨ।

	ਕਵੀ	ਕਵਿਤਾ	ਕਿਤਾਬ
(ੳ)	ਪ੍ਰੋ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ	ਪਸ਼ੂ ਚਰਦੇ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ
(ਅ)	ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ	ਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ
			3 + 4 = 7

2. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਵੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਸਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਲਿਖਣ ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦਿਤੇ ਜਾਣ।

(ੳ) ਕਵੀ : ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਕਵੀ : ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ੲ) ਕਵੀ : ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ 7

3. (ੳ) ਕਾਲਾ ਭੋਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਫੁੱਲ ਉੱਤੇ ਟਿਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦਾ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ
ਰਾਧਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਦੋਂ ਕੁਬਜਾ ਕੌਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਤੁਲਨਾ ਕਾਲੇ ਭੋਰ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ 2

(ਅ) ਪਾਟੇ ਹੋਏ ਕਪੜੇ, ਟਾਕੀਆਂ ਸੰਵਾਉਣਾ, ਰੁੱਖੀਆਂ-ਮਿਸੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ 2

(ੲ) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ 1

(ਸ) ਧੀ 1

4. ਲੇਖ ਦੇ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਭਾਵਪੂਰਕ ਲਿਖਣ ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦਿਤੇ ਜਾਣ।

(ੳ) ਲੇਖਕ : ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਲੇਖਕ : ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ

(ੲ) ਲੇਖਕ : ਮੁ: ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ 7

5. (ੳ) ਨਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਵੀ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਰਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਇਹ ਰਹਿੰਦੇ ਸੋਮੇ ਵੀ ਸੁੱਕ ਨਾ ਜਾਣ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। 3

(ਅ) ਧੀ ਅਤੇ ਜਵਾਈ 2

(ੲ) ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ 2

(ਸ) ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਤਲ 1

6. ਨਾਟਕ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ ਸਹੀ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਭਾਵਪੂਰਕ ਲਿਖਣ ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦਿਤੇ ਜਾਣ। 7

(6)

3682/3632

7. (ੳ) ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਮਤਭੇਦ 3
- (ਅ) ਕੰਵਲ ਅਤੇ ਰੇਖਾ 2
- (ੲ) ਭਰਾ ਅਤੇ ਮਾਂ 2
- (ਸ) ਤਿੰਨ 1

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਸੁੰਦਰ, ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਲਿਖਣ
ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦਿਤੇ ਜਾਣ। 7

9. ਉੱਤਰ ਸਹੀ ਹੋਣ ਤੇ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿਤੇ ਜਾਣ :

- (ੳ) ਵਾਰਤਕ
- (ਅ) ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ
- (ੲ) 1919
- (ਸ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
- (ਹ) ਆਰਸੀ
- (ਕ) ਆਈਓ ਸੀਓ ਨੰਦਾ

3682/3632

(7)

3682/3632

(ਖ) 2003

(ਗ) ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖੋ

(ਘ) ਕਹਾਣੀ

(ਙ) ਪੰਜ ਦਰਿਆ

(ਚ) ਮੇਰੇ ਸਾਈਆਂ ਜੀਓ

(ਛ) 1917

(ਜ) ਦੁਖ-ਸੁਖ

$$1 \times 13 = 13$$

10. ਕਹਾਣੀ ਸਹੀ ਲਿਖਣ ਤੇ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿਤੇ ਜਾਣ।

5

11. ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ **ਦੋ** ਅੰਕ ਅਤੇ **ਭਿੰਨ** ਅੰਕ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਦੇ ਹਨ।

ਸਿਰਲੇਖ : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਆਦਤਾਂ

$$2 + 3 = 5$$

3682/3632